

Statens vegvesen

Likelydende brev
Se vedlagt liste

Behandlende enhet:
Vegdirektoratet

Saksbehandler/innvalgsnr:
Harald Gjelsvik - 22073751

Vår referanse:
2008/044705-002

Deres referanse:

Vår dato:
19.05.2008

Gjennomgang av parkeringsregulerende skilt - Skilting i samsvar med gjeldende regelverk.

Samferdselsdepartementet har ved brev av 14. mars 2008 bedt Vegdirektoratet initiere og påse at det i den enkelte kommune gjøres en gjennomgang for å sikre at eventuell feil bruk av skilt opphører og at skiltingen bringes i samsvar med gjeldende regelverk. Departementet legger til grunn at en slik gjennomgang må foretas i et samarbeid mellom Statens vegvesen v/regionvegkontorene, politiet og kommunene.

Bakgrunn

Parkering på offentlig veg og offentlig skiltede plasser skal være tilgjengelig for folk flest, og reguleringer skal være trafikalt begrunnet. Det er derfor etter dagens regler svært begrenset adgang til å reservere offentlig skiltede parkeringsplasser for særlige grupper.

Samferdselsdepartementet har et overordnet ansvar for regelverket som regulerer bruken av slike parkeringsregulerende skilt gjennom skiltforskriften, andre forskrifter og skiltnormaler. Myndigheten til å sette opp og håndheve slike parkeringsregulerende skilt utøves imidlertid i den enkelte kommune i samarbeid mellom politiet, vegvesenet og kommunen. Det forutsettes at skiltingen i den enkelt kommune utføres i henhold til dette regelverket, og at skiltmyndigheten, der den er i tvil om bruken av et skilt, sikrer riktig bruk gjennom avklaring med departementets fagetat, Vegdirektoratet.

Oppslag i media i våres viser at det i en kommune er begått feil i forhold til dette, og at slike parkeringsregulerende skilt også kan være brukt feil i andre kommuner.

På bakgrunn av dette finner vi behov for å presisere innholdet i en del av de viktigste bestemmelsene knyttet til bl.a. regulering av offentlig skiltede parkeringsplasser.

Postadresse
Statens vegvesen
Vegdirektoratet
Postboks 8142 Dep
0033 Oslo

Telefon: 02030
Telefaks: 22 07 37 68
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Brynsengfare 6A
0667 OSLO

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Båtsfjordveien 18
9815 VADSØ
Telefon: 78 94 15 50
Telefaks: 78 95 33 52

Forhold av betydning nevnt i forskrift om offentlig parkeringsregulering og parkeringsgebyr

Reservert parkering

§ 5. Reservert parkering

Kommunen kan utstede tillatelse til parkering på parkeringsplass for bestemte kjøretøy, kjøretøygrupper eller personer med behov for særskilt parkeringsadgang, jf bl.a. forskrift om parkering for bevegelseshemmede. Skiltmyndigheten avgjør i hvilken grad slike parkeringsplasser skal opprettes.

Adgangen til å reservere parkeringsplasser er her gitt. Meningen er imidlertid ikke at det skal være fri adgang til å reservere plasser for ulike personer og formål på offentlig skiltede plasser. Det kreves at det må være særlig behov for slike plasser, for eksempel reservering for politiets tjenestebiler utenfor en politistasjon som ikke har egen biloppstillingsplass i nærheten. Utgangspunktet er tross alt at parkering på offentlig veg og offentlig skiltede plasser skal være tilgjengelig for folk flest, og at privatpersoner, private eller offentlige institusjoner skal kunne opparbeide egne parkeringsplasser på egen grunn, dvs. når det ikke er snakk om offentlig veg eller privat område som kommunen med samtykke fra privat eier har skiltet med offentlige parkeringsskilt. Reservering av parkeringsplasser for ansatte i kommunen vil derved måtte skje uten bruk av offentlige skilt og selvfølgelig ikke på offentlig veg.

Ordningen forutsetter at skilt er satt opp.

På skiltet vil det av underskilt kunne framgå hvem reservasjonen gjelder, for eksempel politiets eller postens kjøretøy eller kjennemerke på aktuelt kjøretøy.

Dersom det ikke kan framgå eksakt av skiltet hvem reservasjonen gjelder, bør underskilt "Med særskilt tillatelse" benyttes. Da må kommunen utstede særskilt tillatelse, jf. § 8 i forskrift om offentlig parkeringsregulering og parkeringsgebyr.

Det er kun en av kommunen bestemt kommunal instans som skal utstede tillatelser.

Unntak fra maksimaltid

§ 6. Unntak fra maksimaltid

Kommunen kan gi bruker med særskilt behov tillatelse til å parkere kjøretøy ut over eventuell maksimaltid på steder regulert for parkering med skiltene 552 « Parkering » eller 376 « Parkeringssone ».

Kommunen får ikke i § 6 i forskrift om offentlig parkeringsregulering og parkeringsgebyr generell fullmakt til å "selge" eller "gi bort" unntak fra skiltforskriften. Det sier seg selv at dette må begrenses til der det er særskilt behov. Det er for såkalt "serviceparkering" denne regelen skal få anvendelse. For eksempel kan en tenke seg rørleggere, hjemmehjelpere eller lignende som i enkelte situasjoner har problem med å overholde maksimaltiden.

Unntaket fra maksimaltiden gjelder bare ved skilt 552-regulering (eventuelt som symbol på skilt 376). Der det er lovlig å parkere skal en etter skiltnormalen bruke skilt 552, eventuelt på underskilt 834 "Kombinert regulering" i perioder når skilt 372 ikke gjelder.

Tillatelsen kan gjelde for en eller flere dager (måned) og være uten maksimal parkeringstid eller overskridelse inntil en viss tid. Det kan også gjelde i forbindelse med tillatelse etter §§ 5 og 7 i forskrift om offentlig parkeringsregulering og parkeringsgebyr. Det bør understrekes at tillatelsene bare kan nyttes til de formål de er utstedt.

Boligsoneparkering

§ 7. Boligsoneparkering

Kommunen kan i nærmere avgrensede områder etter behovsprøving reservere parkering for personer bosatt i området eller for andre med særlig behov for slik parkering.

I forskrift 1. oktober 1993 nr. 921 om offentlig parkeringsregulering og parkeringsgebyr er det i § 7, med hjemmel i vegtrafikkloven § 8, gitt hjemmel til at kommuner i nærmere avgrensede områder etter behovsprøving kan reservere parkering for personer bosatt i området eller andre med særlig behov for slik parkering, kalt boligsoneparkering.

Innføring av boligsoneparkering skjer ved særskilt lokal forskrift. En forskrift om boligsoneparkering kan ikke innsnevre beboernes adgang til å kunne parkere i det området de bor.

Boligsoneparkering kan være med og uten avgift, jf. § 4 annet ledd i forskrift om offentlig parkeringsregulering og parkeringsgebyr. Det kan også være avgiftsfritt for en gruppe, mens andre skal betale avgift. Med "andre" tenker en på for eksempel firma i området eller hjemmehjelp/helsesøster. En kan få generell eller tidsbegrenset tillatelse. For håndverkere på oppdrag vil det siste være aktuelt.

Egne regler (retningslinjer) for tildeling av boligsoneparkeringskort, som ofte kan bli å anse som egen forskrift, kan verken være i strid med § 7 i forskrift om offentlig parkeringsregulering og parkeringsgebyr, andre bestemmelser i denne forskriften eller selve den lokale forskrift som vedtar omfanget og generelle vilkår for boligsoneparkeringen. Den lokale forskriften må selvfølgelig også være i overensstemmelse med de bestemmelser som framkommer av forskrift om offentlig parkeringsregulering og parkeringsgebyr.

Det vil ikke være adgang til å gi forskrifter som begrenser adgangen til å disponere kjøretøy til kjøretøy eid og derved registrert på søker. Det må være tilstrekkelig at det forefinnes nødvendig dokumentasjon på at søker virkelig disponerer kjøretøyet og at vedkommende bor eller har tilhold i sonen.

Det vil heller ikke med hjemmel i § 7 i forskrift om offentlig parkeringsregulering og parkeringsgebyr være adgang til å begrense boligsonekort til bestemt(e) kjøretøygruppe(r). Slik begrensnings kan kun skje ved hjelp av offentlige skilt fastsatt av skiltmyndigheten.

Ved tap av boligsoneparkeringskort må det kunne utstedes nytt kort for den resterende periode. Misbruk av tapt kort kan sanksjoneres på annet vis, jf. forskrift om offentlig parkeringsregulering og parkeringsgebyr § 8.

Når det gjelder både den lokale forskriften, som fastsetter boligsoneparkeringen, og eventuelle retningslinjer for tildeling av boligsoneparkeringskort av forskrifts karakter, skal disse kunngjøres i Norsk Lovtidend avdeling II.

Utstedelse av særskilt parkeringstillatelse

§ 8. Utstedelse av særskilt parkeringstillatelse

Tillatelse etter §§ 5 til 7 utstedes for det tidsrom kommunen mener det er behov for. Når tillatelsen løper ut, skal kommunen foreta en ny behovsvurdering.

Tillatelsen skal inneholde navnet på kommunen, og kjøretøyets kjennemerke eller navnet på person eller næringsbedrift som tillatelsen gjelder for.

Ved misbruk, endrede forutsetninger, omdisponering av areal e.l. kan kommunen trekke tillatelsen tilbake.

Den som har særskilt parkeringstillatelse, har plikt til å underrette kommunen om endrede forhold som kan ha betydning for tillatelsen.

Avslag på søknad om særskilt parkeringstillatelse kan påklages til kommunestyret eller en særskilt klagenemnd oppnevnt av kommunestyret. Vegdirektoratet er likevel klageinstans når vedtak om avslag er truffet i kommunestyret.

Vurdering av tillatelser etter §§ 5 – 7 må være en kommunal policy-sak. Kommunestyret eller en særskilt klagenemnd oppnevnt av kommunestyret er derfor som hovedregel fastsatt som klageorgan. Dette er også i overensstemmelse med kommunelovens bestemmelser.

Person eller næringsbedrift har ikke noe krav på å få tillatelse på navn (til bruk på flere kjøretøy) i stedet for kjennemerke. Det er kommunen som bestemmer dette i de tilfellene det er praktisk.

Dersom kommunen vil trekke tilbake tillatelsen, må reglene i forvaltningsloven følges med forhåndsvarsling, tilsvarsfrist m.m. Plikten for de som har tillatelse til å underrette om endrede forutsetninger er mer til opplysning, da en ikke kan reagere på eventuelle "brudd".

Avgiftsparkering – kompetanseforhold mellom skiltmyndighet og kommune når det gjelder endring av tider og maksimaltider

Kap. II. Avgiftsparkering

§ 2. Innføring av avgiftsparkering

En kommune kan, etter å ha hørt politiet, vedta at det på bestemte steder i kommunen bare skal være tillatt å parkere mot betaling. Innføring av avgiftsparkering forutsetter at kommunen i samsvar med reglene i § 18 har overtatt håndhevingen av ordningen med gebyr etter § 14.

Kommunal avgiftsparkering på riksveg eller fylkesveg krever samtykke fra regionvegkontoret. Kommunal avgiftsparkering på privat veg forutsetter samtykke fra eier av vegen.

Forskriften begrenser ikke grunneiers rett til utleie av grunn til parkering på privatrettslig grunnlag.

§ 3. Administrasjon

Når avgiftsparkering er innført, fastsetter kommunen avgiftssatsene. Kommunen er ansvarlig for kunngjøring, og innkjøp og vedlikehold av utstyr, samt rettleiding, tilsyn og klagebehandling, jf § 19.

Ansvarer kan overføres til et eget parkeringsselskap, dersom dette eies helt av kommuner.

§ 4. Innkreving av avgift

Parkeringsavgift kreves inn ved bruk av parkometer eller parkeringsautomat. I tillegg kan kommunen innføre alternative betalingsordninger som bruk av parkeringskort, brikke o.l. Avgiften kan også innkreves i forbindelse med betaling for andre statlige eller kommunale tjenester.

Gis parkeringstillatelse med hjemmel i §§ 5 til 7, kan parkeringsavgiften innkreves i forbindelse med utstedelsen av tillatelsen.

Utgangspunktet er at det er kommunen som bestemmer om og i tilfelle hvor det skal stilles opp parkometre/parkeringsautomater, tiden en kan stå parkert og den avgiften en skal betale, jf. kap. II, Avgiftsparkering, i forskrift 1. oktober 1993 nr. 921 om offentlig parkeringsregulering og parkeringsgebyr.

Det er imidlertid nødvendig å ha et visst samarbeid med regionvegkontor/politi i slike saker. Hensynet til trafikale forhold vil i enkelte tilfelle kunne medføre at regionvegkontor/politi som skiltmyndighet i forbindelse med effektueringen av kommunens avgiftsmessige vedtak, kommer til at kommunens vedtak ikke kan gjennomføres. Selv om dette antakelig sjelden er tilfelle, da kommunene også normalt tar hensyn til de samme forhold, antar vi at dette kan skje. Regionvegkontor/politi har imidlertid ikke adgang til å nekte effektivt avgiftsmessige vedtak (også tidsrommet for avgiften) i kommunen ut fra kun egne avgiftsmessige vurderinger.

Ovennevnte medfører at kommunene antakelig i flere tilfeller enn det praktiseres, bør ta kontakt med regionvegkontor/politi før de fatter avgiftsmessige reguleringer som eventuelt kan ha trafikale konsekvenser.

Utstedelse av dispensasjon med hjemmel i skiltforskriften

Skiltforskriften bygger på det prinsipp at unntak fra regulering med trafikkskilt skal gis på underskilt. Forskriften gir derfor ingen hjemmel for skiltmyndighetene til å gi *generelle* dispensasjoner fra forbud mot kjøring eller parkering, og hjemmelen for særskilte dispensasjoner er meget begrenset.

For parkeringsskilt kan det bare gis dispensasjon til forflytningshemmet fra parkeringsforbud som følger av skilt 372 "Parkering forbudt", 552 "Parkering" eller 376 "Parkeringsone" (skiltforskriften § 28 nr. 1).

Det er skiltmyndigheten (politi eller Statens vegvesen v/regionvegkontor) som eventuelt kan gi en dispensasjon. Meningen har ikke vært at det skal kunne utstedes en generell dispensasjon, men kun i de tilfeller hvor det på bestemt sted er problem for en forflytningshemmet (for eksempel utenfor bolig eller arbeid) og det ikke er aktuelt å tilrettelegge særskilt ved 552-skilt og reservasjon for forflytningshemmet.

Vi har i den senere tid dessverre fått kunnskap om at enkelte innenfor både politiet og Statens vegvesen har gått for langt ved utstedelse av slike dispensasjoner.

Videre oppfølging fra politi, regionvegkontor og kommuner

Sett på bakgrunn av det som framkommer ovenfor, ber vi om at det innfor hver enkelt kommune blir foretatt en vurdering av om det forekommer reservasjon til grupper eller enkeltpersoner på offentlig skiltede parkeringsplasser som er i strid med gjeldende regelverk. Hvis skiltmyndigheten kommer over slike steder, må det foretas en endring av skiltingen slik at den blir brakt i overensstemmelse med gjeldende regelverk. Dersom en på steder som ikke er å anse som offentlig veg og hvor det feilaktig er foretatt reservasjoner ved bruk av offentlige skilt, ønsker privatrettslige reguleringer, må skiltingen endres fra offentlig til privat skilting.

Når det gjelder privatrettslige reguleringer i direkte tilknytning til offentlig veg, gjerne utenfor eller rett på baksiden av fortau uten noen form for fysisk skille, er dette ikke tillatt. For at slike ordninger skal være tillatt, kreves det fysisk atskillelse. Dette kan gjøres ved inngjerding, kjetting eller på annet vis. I tillegg kreves det at plassene er akseptert i forhold til annen lovgivning, for eksempel plan- og bygningslovgivningen og veglovgivningen.

Konsekvensene av at skiltmyndighetene oppdager steder som ikke er i overensstemmelse med regelverket, vil bl.a. kunne være følgende:

- Omregulere ved å fjerne underskilt til offentlige P-skilt som feilaktig gir særrettighet og derved gi generell adgang.
- Omregulere ved å fjerne private P-skilt og eventuelt sette opp offentlige P-skilt som gir generell tilgang på eventuelt samme vilkår som på de ulovlig oppsatte private P-skilt.
- Gjøre særrettighet lovlig på privat område ved å omregulere fra offentlig P-skilting til privat P-skilting.

Trafikksikkerhetsseksjonen
Med hilsen

Finn Harald Amundsen
seksjonsleder

Harald Gjelsvik

Kopi: Samferdselsdepartementet, Postboks 8010 Dep, 0030 OSLO (Deres ref.: 08/554-ESR)
NORPARK, Nedre Slottsgate 8, 0157 OSLO.
Politidirektoratet, Postboks 8051 Dep, 0031 OSLO.

Eksterne mottakere:

Politidistrikt og kommuner

Interne mottakere:

0.Postmottak øst

0.Postmottak sør

0.Postmottak vest

0.Postmottak midt

0.Postmottak nord